

POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA

ERSTE BANK AD PODGORICA

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Standardi izvršenja Naloga	3
3. Standardi izvršenja po vrstama finansijskih instrumenata	3
4. Faktori izvršenja po vrstama finansijskog instrumenta	4
5. Primarno tržište	6
6. Brokeri.....	6
7. Korišćenje jednog Mjesta izvršenja.....	6
8. Naknade	6
9. Posebne instrukcije Klijenta	7
10. Greške sistema i drugi neočekivani događaji	7
11. Top 5 izvještaji i izvještaj o kvalitetu izvršenja	7
12. Ostale odredbe	7
• Prilog 1	8

1. Uvod

a) Politika izvršavanja naloga (u daljem tekstu: Politika) utvrđuje ključne korake koje Erste Bank AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) preduzima u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (u daljem tekstu: ZTK) kako bi se postigao najpovoljniji ishod pri izvršavanju naloga malog investitora, profesionalnog investitora ili kvalifikovanog nalogodavca (u daljem tekstu: Klijent).

b) Izvršavanje naloga po najpovoljnijim uslovima za Klijenta jedan je od ključnih načina zaštite investitora u skladu sa ZTK-om. Zahtjevi se odnose na investiciona društva koja primaju i prenose naloge Klijenata u vezi jednog ili više finansijskih instrumenata te izvršavaju naloge za račun Klijenata. Nalozi Klijenata, koje Banka prima i prenosi i/ili izvršava, u daljem tekstu će se navoditi samo kao Nalozi.

c) Kada investiciono društvo izvršava Nalog u ime malih investitora, najpovoljniji ishod se utvrđuje u smislu ukupne naknade, koja predstavlja cijenu finansijskog instrumenta te troškove koji se odnose na izvršenje. Navedeni troškovi uključuju sve troškove koji se direktno odnose na izvršenje Naloga, uključujući naknade Mjesta izvršenja, naknade saldiranja i sve ostale naknade koje se plaćaju trećim osobama uključenim u izvršenje Naloga.

2. Standardi izvršenja Naloga

Banka izvršava Naloga u skladu sa sljedećim standardima:

a) Banka preduzima razumne korake kako bi na dosljedan način postigla najpovoljniji ishod pri izvršenju Naloga Klijenata. Banka izvršava Naloga Klijenata na Mjestima izvršenja, koja se smatraju pogodnim za tu svrhu.

b) Prilikom izvršenja Naloga, za potrebe određivanja relativne važnosti faktora kao što su cijena, troškovi, brzina, vjerovatnoća izvršenja i saldiranja, veličina, vrsta kao i drugih okolnosti relevantnih za izvršavanje Naloga Banka uzima u obzir obilježja Klijenta (uključujući njegovu kategorizaciju kao malog investitora, profesionalnog investitora ili kvalifikovanog nalogodavca), obilježja Naloga Klijenta, obilježja finansijskih instrumenata koji su predmet tog Naloga i obilježja Mjesta izvršenja na koja se Nalog može usmjeriti.

c) Ako postoji posebna izričita instrukcija Klijenta koja se odnosi na Nalog ili na posebno obilježje Naloga, Banka će izvršiti Nalog u skladu s takvom instrukcijom (vidi poglavlje 9.) čime se smatra da je obaveza Banke postizanje najpovoljnijeg ishoda za Klijenta ispunjena. Klijent treba imati na umu da u tom slučaju Banka nije dužna sprovesti Nalog u skladu s ovom Politikom.

d) Banka prima i prenosi Naloga u vezi jednog ili više finansijskih instrumenata (vidi poglavlje 6.) te izvršava Naloga za račun Klijenata direktno na Mjestu izvršenja (vidi Prilog 1.) ili za vlastiti račun.

e) Pri odabiru druge strane kojoj se Nalog prenosi na izvršenje (u daljem tekstu: broker), Banka primjenjuje standardizovani postupak odabira prilikom kojeg se na redovnoj osnovi procjenjuje imaju li brokeri efikasne politike izvršenja i strukture koje osiguravaju najpovoljnije izvršenje na dosljednoj osnovi u skladu s procedurama Banke i ZTK-om.

f) Banka je dužna na zahtjev Klijenta dokazati da je Nalog izvršen u skladu s ovom Politikom ili u skladu s Klijentovim posebnim instrukcijama.

3. Standardi izvršenja po vrstama finansijskih instrumenata

3.1. Uvod

a) Mjesta izvršenja su definisana u Prilogu 2. ove Politike. Banka će prilikom izbora Mjesta izvršenja pokušati ostvariti najpovoljniji ishod kod izvršavanja Naloga Klijenata.

b) Prilog 1. daje popis Mjesta izvršenja koje je odabrala Banka, gdje se izvršavaju Nalozi Klijenata. Faktori koje je Banka uzela u obzir prilikom odabira Mjesta izvršenja kao i rizici opisani su u poglavlju 4. ove Politike. Nalozi za prodaju se obično izvršavaju u zemlji kastodi banke finansijskog instrumenta zbog manjih naknada vezanih za izvršenje Naloga.

3.2. Akcije

- a) Nalozi za akcije direktno se izvršavaju ili se primaju i prenose preko brokera na Mjesta izvršenja.
- b) Banka izvršava Naloge za akcije i za pruženu uslugu naplaćuje naknadu. U odnosu na akcije Banka će izvršavati Naloge Klijenata prvenstveno na regulisanom tržištu gdje su prvi put uvrštene akcije (obično berza u zemlji u kojoj je i sjedište emitenta) jer se tamo zbog većih količina trgovanja može postići najpovoljniji ishod na dosljednoj osnovi za Klijenta.

3.3. Obveznice

- a) Obveznicama se trguje na Mjestu izvršenja ili putem internog Mjesta izvršenja (sistemski internalizator)
- b) Banka nudi mogućnost za direktnu kupovinu ili prodaju obveznica (uključujući obveznice bez kupona) putem Erste Group Bank AG (u daljem tekstu: EGB) kao Mjesta izvršenja (sistemski internalizator) po trenutnim tržišnim cijenama.

3.4. Investicioni fondovi

Nalozi za akcije i investicione jedinice crnogorskih investicionih fondova se iznose direktno na Mjesto izvršenja. Zahtjevi za izdavanje, otkup i zamjenu udjela u otvorenim investicionim fondovima kojima upravlja Erste Asset Management d.o.o. se izvršavaju kod Odjeljenja kastodi poslova i u svim filijalama Erste Banke u Crnoj Gori.

4. Faktori izvršenja po vrstama finansijskog instrumenta

4.1. Uvod

- a) Za dobijanje najpovoljnijeg ishoda za svoje Klijente Banka uzima u obzir različite faktore izvršenja prilikom odabira Mjesta izvršenja kao što su:
 - cijena
 - troškovi
 - brzina izvršenja
 - vjerovatnoća izvršenja
 - drugi kvalitativni faktori navedeni u tablicama
- b) Za male investitore, najpovoljniji ishod se utvrđuje u odnosu na ukupne troškove transakcije koji obuhvataju cijenu finansijskog instrumenta te sve troškove direktno povezane s izvršenjem Naloga, što uključuje proviziju Mjesta izvršenja, proviziju saldiranja transakcije i sve ostale naknade koje se plaćaju trećim osobama koje su uključene u izvršenje Naloga.
- c) Prilikom izvršavanja Naloga profesionalnog ili kvalifikovanog nalogodavca Banka može prilikom trgovanja uzeti u obzir i sljedeće kvalitativne faktore, kao što su: mogući uticaj obima Naloga na cijenu izvršenja, potrebu pravovremenog i brzog izvršenja Naloga, vrsta finansijske transakcije (uključujući razmatranje i odluku gdje se transakcija treba izvršiti).
- d) Troškovi koje Banka uzima u obzir prilikom odabira Mjesta izvršenja uključuju npr. naknade Mjesta izvršenja, poreze, brokerske naknade ili naknade saldiranja.
- e) Dodatne informacije o faktorima izvršenja i njihovom značenju, za svaku vrstu finansijskog instrumenta, navedene su u nastavku. Faktori izvršenja se rangiraju prema njihovoj važnosti, gdje su oni s najvišim prioritetom opisani prvi.

4.2. Akcije

- a) Nalozi za akcije direktno se izvršavaju ili se primaju i prenose preko brokera na Mjesta izvršenja.
b) Banka uzima u obzir sljedeće faktore izvršenja kako bi se dobio najpovoljniji ishod za Klijenta:

Faktori	Opis
Cijena / troškovi	Banka procjenjuje koji od različitih Mjesta izvršenja postiže najpovoljniji ishod obzirom na cijenu trgovanja na dosljednoj osnovi. Banka uzima u obzir sve troškove koji se odnose na izvršenje Naloga koji bi mogli nastati za Klijenta. To uključuje npr. naknade Mjesta izvršenja, brokerske naknade, naknade saldiranja, kao i plative poreze.
Brzina / vjerovatnoća izvršenja	Kako bi se osigurala najveća vjerovatnoća i brzina izvršenja, Banka uzima u obzir različite obima trgovanja na odgovarajućim Mjestima izvršenja.
Kvalitativni faktori	Banka uzima u obzir i kvalitativne faktore, kao što su: siguran i brz pristup Mjestima izvršenja i brokerima, pouzdanost klirinških sistema kao i dostupnost procedura za vanredne situacije. Osim toga, Banka prilikom trgovanja s profesionalnim investitorom ili kvalifikovanim nalogodavcem uzima u obzir i sljedeće kvalitativne faktore, kao što su: mogući uticaj broja Naloga na cijenu izvršenja, nužnost pravovremenog i brzog izvršenja, vrsta finansijske transakcije (uključujući razmatranje i odluku gdje se transakcija treba izvršiti).

4.3. Obveznice

- a) Obveznicama se trguje na Mjestu izvršenja ili putem EGB-a kao Mjesta izvršenja (sistemska internalizator). Za izvršene Naloga Banka naplaćuje naknadu. Pri izboru mjesta izvršenja, najvažniji su faktori cijena i troškovi, kao i vjerovatnoća i brzina izvršenja.
b) Banka uzima u obzir sljedeće faktore izvršenja kako bi se dobio najpovoljniji ishod za Klijenta:

Faktori	Opis
Cijena / troškovi	Banka procjenjuje koji od različitih Mjesta izvršenja postiže najpovoljniji ishod s obzirom na cijenu trgovanja na dosljednoj osnovi. Banka uzima u obzir sve troškove koji se odnose na izvršenje Naloga koji bi mogli nastati za Klijenta. To uključuje npr. naknade Mjesta izvršenja, brokerske naknade, naknade saldiranja, kao i plative poreze.
Brzina / vjerovatnoća izvršenja	Kako bi se osigurala najveća vjerovatnoća i brzina izvršenja, Banka uzima u obzir različite volumene trgovanja na odgovarajućim Mjestima izvršenja.
Kvalitativni faktori	Banka uzima u obzir i kvalitativne faktore, kao što su:

	<p>siguran i brz pristup Mjestima izvršenja i brokerima, pouzdanost klirinških sistema kao i dostupnost procedura za vanredne situacije. Osim toga, Banka prilikom trgovanja s profesionalnim investitorom ili kvalifikovanim nalogodavcem uzima u obzir i sljedeće kvalitativne faktore, kao što su: mogući uticaj volumena Naloga na cijenu izvršenja, nužnost pravovremenog i brzog izvršenja, vrsta finansijske transakcije (uključujući razmatranje i odluku gdje se transakcija treba izvršiti).</p>
--	--

4.4. Investicioni fondovi

Nalozi za akcije i investicione jedinice crnogorskih investicionih fondova se iznose direktno na Mjesto izvršenja. Zahtjevi za izdavanje, otkup i zamjenu udjela u otvorenim investicionim fondovima kojima upravlja Erste Asset Management d.o.o. se izvršavaju kod Odjeljenja kastodi poslova i u svim filijalama Erste Banke u Crnoj Gori.

5. Primarno tržište

Nalog za upis ili kupovinu akcija i obveznica koje je emitovala Banka ili odabrani drugi emitenti izvršava se po cijeni emisije koja se utvrđuje skladno prospektu i konačnim uslovima emisije.

6. Brokeri

- a) U slučaju da Banka nema direktan pristup tržištu, Nalozi se proslijeđuju na izvršenje drugom brokeru.
- b) Kako bi se postigao najpovoljniji ishod na dosljednoj osnovi, Banka isključivo bira brokere koji nude visok kvalitet usluga i garantuju najbolje izvršenje Naloga.
- c) Izbor brokera može imati direktan uticaj na troškove izvršenja Naloga. Osim kriterijuma navedenih u dijelu 4.1. Banka uzima u obzir raspon proizvoda kojima se trguje, kao i mogućnost saldiranja transakcija.

7. Korišćenje jednog Mjesta izvršenja

- a) Ako samo jedno Mjesto izvršenja postoji za izvršenje transakcija, Banka osigurava da je to Mjesto izvršenja u stanju pružiti najpovoljniji ishod za izvršenje Naloga Klijenata te da zadovoljava sve zakonski propisane tehničke i organizacione uslove za izvršenje Naloga.
- b) Ako Banka prenosi Naloge vezane za određene finansijske instrumente na izvršenje samo jednom brokeru, Banka će osigurati da se izvršenje Naloga od strane brokera kojem su Nalozi preneseni izvršavaju u skladu s procedurama Banke te se time osigurava najpovoljniji ishod za Klijenta na dosljednoj osnovi.

8. Naknade

Podaci o naknadama navedeni su u tarifniku svake investicione usluge i/ili pomoćne usluge koje Banka pruža i obavlja (dalje u tekstu: Tarifnik) i koji je svakom Klijentu ili potencijalnom Klijentu dostupan prije ugovaranja investicione usluge i/ili pomoćne usluge. Za sve ostale naknade, troškove i povezane izdatke na koje se Tarifnik odnosi, potrebno je kontaktirati relevantnu organizacionu jedinicu Banke naznačenu u dokumentu Podaci o investicionim i pomoćnim uslugama Erste Bank A.D.. Banka Klijentu prije ugovaranja same transakcije komunicira trošak usluge.

9. Posebne instrukcije Klijenta

- a) Ako postoji posebna izričita instrukcija Klijenta u vezi s Mjestom izvršenja ili drugim aspektom Naloga, Banka će izvršiti Nalog slijedeći takve posebne instrukcije Klijenta. U tom slučaju Banka nije dužna sprovesti Nalog u skladu s ovom Politikom koja ima za cilj postizanje najpovoljnijeg ishoda za Klijenta.
- b) Ako ne postoji posebna instrukcija od strane Klijenta, Banka izvršava Nalog u skladu s ovom Politikom.

10. Greške sistema i drugi neočekivani događaji

U slučaju neočekivanih događaja (npr. greške sistema ili nedostupnost mjesta izvršenja), postoji mogućnost da Banka neće biti u mogućnosti postupiti u skladu s ovom Politikom te će morati odabrati alternativne načine za izvršenje Naloga. Takođe, i u takvom slučaju, Banka će pokušati zastupati za Klijenta najpovoljnije izvršenje.

11. Top 5 izvještaji i izvještaj o kvalitetu izvršenja

- a) Banka će objavljivati, na godišnjem nivou:
- pet najboljih mjesta izvršenja u smislu volumena trgovanja za sve izvršene Naloge Klijenata za male i profesionalne investitore i
 - pet najboljih investicionih društava u smislu volumena trgovanja kojima je u prethodnoj godini prenijela ili predala Naloge Klijenata na izvršenje za male i profesionalne investitore.
 - pet najboljih mjesta izvršenja u smislu volumena trgovanja za sve izvršene Naloge Klijenata koji se odnose na transakcije finansiranja vrijednosnih papira za profesionalne investitore.
- b) Predmetni izvještaji će se objavljivati na internet stranici Banke

12. Ostale odredbe

- a) Ova Politika stupa na snagu
- b) Banka zadržava diskreciono pravo izmjene i dopune ove Politike u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i poslovnom praksom Banke.
- c) Ova Politika kao i sve izmjene i dopune iste objavljuje se u filijalama Banke i na internet stranici Banke.
- d) Svaki Nalog Klijenta upućen Banci nakon stupanja na snagu ove Politike te svih njenih izmjena i dopuna, smatraće se pristankom Klijenta na ovu Politiku

- Prilog 1

Mjesta izvršenja

a) za malog investitora

Finansijski instrumenti	Zemlja	Mjesto izvršenja	Pristup	Usmjeravanje	
Akcije i ETF	Crna Gora	Montenegroberza	Vlastiti pristup	Elektronski	
	Austrija	Vienna Stock Exchange	Vlastiti pristup Erste Group-e ¹	Elektronski	
	Njemačka		Xetra Frankfurt	Vlastiti pristup Erste Group-e	Elektronski
			Börse Frankfurt	Vlastiti pristup Erste Group-e	Elektronski
			Börse Stuttgart	Broker	Elektronski
			Börse München	Broker	Elektronski
			Börse Berlin	Broker	Elektronski
			Börse Hamburg	Broker	Elektronski
			Börse Hannover	Broker	Elektronski
	Francuska	NYSE Euronext - Paris	Broker	Elektronski	
	Velika Britanija	London Stock Exchange	Broker	Elektronski	
	Italija	Borsa Italiana	Broker	Elektronski	
	Holandija	Euronext Amsterdam	Broker	Elektronski	
	Norveška	Oslo Bors	Broker	Elektronski	
	Švajcarska	SIX Swiss Exchange	Broker	Elektronski	
	Španija	Borsa de Madrid	Broker	Elektronski	
	Kanada		Toronto Stock Exchange	Broker	Elektronski
Sjedinjene Američke Države		New York Stock Exchange	Broker	Elektronski	
		NASDAQ	Broker	Elektronski	
		OTC		Elektronski	
Obveznice	Crna Gora	Montenegroberza	Vlastiti pristup	Elektronski	
		Erste Group		Elektronski	
		OTC		Elektronski	
Investicioni fondovi	Crna Gora	Montenegroberza	Vlastiti pristup	Elektronski	
	Njemačka		Börse Frankfurt	Vlastiti pristup Erste Group-e	Elektronski
			Börse München	Broker	Elektronski
			Börse Berlin	Broker	Elektronski
			Börse Hamburg	Broker	Elektronski
			Börse Stuttgart	Broker	Elektronski
		Investment companies	Broker	Elektronski	
		OTC			
	Vienna Stock	Vlastiti pristup	Elektronski		

¹ Odnosi se na korišćenje subjekata unutar Erste Grupe (Erste Group Bank AG i povezanih društava)

		Exchange	Erste Group-e	
--	--	----------	---------------	--

b) za profesionalnog investitora i kvalifikovanog nalogodavca

Finansijski instrumenti	Zemlja	Mjesto izvršenja	Pristup
Akcije i ETF	Crna Gora	Montenegroberza	Vlastiti pristup
	Austrija	Vienna Stock Exchange	Vlastiti pristup Erste Group-e
	Njemačka	Xetra Frankfurt	Vlastiti pristup Erste Group-e
		Börse Frankfurt	Vlastiti pristup Erste Group-e
	Francuska	NYSE Euronext - Paris	broker
	Njemačka	Börse Frankfurt	broker
		Börse Stuttgart	broker
		Börse München	broker
		Börse Berlin	broker
		Börse Hamburg	broker
		Börse Hannover	broker
	Velika Britanija	London Stock Exchange	broker
	Italija	Borsa Italiana	broker
	Holandija	Euronext Amsterdam	broker
	Norveška	Oslo Bors	broker
	Švajcarska	SIX Swiss Exchange	broker
Španija	Borsa de Madrid	broker	
Kanada	Toronto Stock Exchange	broker	
Sjedinjene Američke Države	New York Stock Exchange	broker	
	NASDAQ	broker	
Obveznice	Crna Gora	Montenegroberza	Vlastiti pristup
		Erste Group	
		OTC	
Investicioni fondovi	Crna Gora	Montenegroberza	Vlastiti pristup
	Njemačka	Börse München	broker
		Börse Berlin	broker
		Börse Hamburg	broker
		Börse Frankfurt	Vlastiti pristup Erste Group-e
		Börse Stuttgart	broker
	Austrija	Vienna Stock Exchange	Vlastiti pristup Erste Group-e
	Investment companies	broker	

Banka zadržava pravo da koristi i druga mjesta izvršenja naloga u skladu sa instrukcijama klijenta.

Banka zaprima i prenosi Naloga u vezi jednog ili više finansijskih instrumenata radi izvršenja društvu Erste Group Bank A.G. za globalno tržište.

U slučaju kada je mjesto izvršenja Montenegroberza, Banka sama izvršava Naloga za račun Klijenata.